

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/265/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613202827
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4613202827.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušník, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporcom: 1/ V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., P. O. E. XXXX/XX a 2/ A. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., G. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 9.048,41 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcov proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. 06. 2013 č. k. 6C/202/2013-64, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania v sume 523,50 eura JUDr. Andrejovi Cifrovi, advokátovi so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov odvolacieho konania v sume 25,24 eura JUDr. Andrejovi Cifrovi, advokátovi so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1 OSP zastavil konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa voči odporcom v 1. a 2. rade domáhal zaplatenia sumy 9.048,41 eura s príslušenstvom pre späťvzatie jeho návrhu, učinené pred začatím pojednávania, a to písomným podaním zo dňa 06. 06. 2013. Odporcom v 1. a 2. rade a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov nepriznal náhradu trov konania. Navrhovateľovi podľa § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. vrátil zaplatený súdny poplatok vo výške 535,80 eura cestou Daňového úradu Bratislava. Vychádzajúc z ust. § 137, § 140 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. c), 2 a § 150 ods. 1 OSP mal za to, že zo strany navrhovateľa, ktorý ani neuviedol dôvod späťvzatia svojho návrhu došlo k zavineniu, že sa konanie muselo zastaviť. Pre dôvody hodné osobitného zreteľa vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania nepriznal. Tieto vzhliadol v neúčelnosti a neopodstatnenosti v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, ktorého samotnou úlohou ako združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Právny zástupca vo veci vykonal také úkony, ktoré mohol uskutočniť aj samotný vedľajší účastník. Zdôraznil, že podania právneho zástupcu vo veci súd zhodné s vyjadreniami a podaniami v iných konaniach. Paušálny vstup vedľajšieho účastníka do konania a jeho zastúpenie advokátom označil za zbytočné navýšenie trov konania, keďže vedľajší účastník je právnickou osobou s profesijným zameraním, ktorým je vo všeobecnosti ochrana práv spotrebiteľa. V intenciách ust. § 150 ods. 1 OSP preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania nepriznal. Odporcom v 1.a 2. rade náhradu trov konania nepriznal, nakoľko im žiadne trovy v konaní nevznikli a ani si ich neuplatnili.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcov, len v časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu náhrady trov celého konania. Dôvodil, že súd prvého stupňa nedostatočne skutkovo a právne vec posúdil, keď mu nepriznal náhradu trov konania. S poukazom na ust. § 93 ods. 2, 3 OSP uviedol, že do predmetného konania vstúpil opodstatnene, pričom spotrebiteľ bol vo veci úspešný v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka. Zdôraznil, že cieľom združenia je ochrana spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi dodávateľov. Mal za to, že súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupuje v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. V prípade, ak by mu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, bola by tým znemožnená reálna ochrana spotrebiteľov. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03, sp. zn. II. ÚS 31/04, sp. zn. II. ÚS 56/05, sp. zn. IV. ÚS 147/08, sp. zn. II. ÚS 122/09 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 06. 2010 sp. zn. 5Cdo 71/2010. Zdôraznil, že má právo vystupovať v súdnom konaní proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Záverom poukázal i na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov v Nitre, v Trenčíne, v Žiline, v Banskej Bystrici, v Košiciach, a v Prešove, ktoré mu priznali právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Konštatoval, že združenie nemá vedomosť o prejednávacom prípade, paušálny vstup do konania navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Uzavrel, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/40/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012 a v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcov bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 28. 03. 2013, ktorým sa voči odporcom v 1.a 2. rade domáhal zaplata sumy 9.048,41 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0262820607, uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa - Slovenskou sporiteľňou, a.s. a odporcami dňa 04. 07. 2005. Odporca v 2. rade prevzal na seba ručiteľský záväzok, pričom splátky úveru nehradil riadne a včas, a preto navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 26. 04. 2013 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcov. Následne písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 10. 06. 2013 Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vznieslo námietku premlčania. V nadväznosti na to navrhovateľ písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 13. 06. 2013 zobral späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa zastavil predmetné konanie. Odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok vo výške 535,80 eura cestou Daňového úradu Bratislava. Tieto výroky odvolaním dotknuté neboli, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len vedľajším účastníkom na strane odporcov napadnutá časť, týkajúca sa trov konania, ktorou mu súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, čím bol daný dôvod pri rozhodovaní o trovách konania na aplikáciu ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporcom v 1. a 2. rade vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcov.

Odvolačný súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej nesprávnosti preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcov, na strane ktorých vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Navyše aplikácia ust. § 150 ods. 1 OSP prichádza do úvahy len v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo z časti neprizná. Musí však ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. V danej veci navrhovateľ

vzal svoj návrh na začatie konania späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 OSP zmenil a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktoré boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 21. 05. 2013) pri hodnote sporu 9.048,41 eura po 253,94 eura (§ 10 ods. 1 cit. vyhlášky), náhradou hotových výdavkov 2 x 7,81 eura režijný paušál (§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov predstavujú sumu 523,50 eura. Navrhovateľ je povinný zaplatiť trovy konania právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcov (§ 149 ods. 1 OSP).

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil spôsobom uvedeným v enunciacíe jeho rozhodnutia postupom podľa § 220 OSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcov v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 17,43 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky- tarifná hodnota vecí v odvolacom konaní 523,50 eura znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,81 eura režijný paušál (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.). Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 25,24 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.